

(א) מיר כ.ג. (ג) לעיל סח: לקמן עב: (א) [נזכר לעיל סח. ושם איתא רבא], (ד) [נמנזכר לן].

תורה אור השלם

- אלה הדיקים אשר צוה יי את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו בגזירה בית אביה: במדבר ל יז
- ואם היו תורה לאיש ותורה עליה או מבטא שפתיה אשר אקרה על נפשיה: במדבר ל ו

הגהות הב"ח

(א) גמ' הריני מורה ליה שעה כלי' וחות ד נמחק:
(ב) רש"י ד"ה אמר לה לאשתו בין אב לבתו ודיקיימה וכוון דקיימה תו לא מני:
(ג) ד"ה או דלמא כיון לא אמר קיים ליכי היום בהדי מופר ליכי למחר מהיום דשע"ו וכוון דאם סמלא לומר כיון דקיימו היום כדלמא דלא חיילא:
(ד) ר"ה לא מהכא וכו' דטעמא דלוי:

פירוש הרא"ש

אח"ל הא לא אמר. ועלום לא אמינא הפרה מתוך הכלל: אמר בופר ליכי [למחר] מהו מי אמר? מדקאמר מופר ליכי למחר כמאן דאמר קיים היום דמי דלא אמר קן אמאי אמר למחר: או דלמא. כיון דלא אמר דפירוש קיים ליכי היום לא דייק' ליה מכלל דכי אמר מופר ליכי למחר כאלו אמר קיים ליכי היום: קיים ליכי שעה (אחת) מהו מי אמרין דהו כאלו אמר שעה יהיה קיים ואח"כ יהיה מופר: או דלמא. אף צהא נמי לא אמר' הפרה מתוך הכלל: היכא דקאמר קיים ליכי שעה ומופר ליכי אחר שעה מי אמרין כיון דקיימו שעה מקייס הוא לעולם: או דלמא. כיון דכוליה יומא צר הקמה ובר הפרה הוא כל היום צרשמו להפר ולקיים הלכך לא הו קיים אס לא שקיימו יום שלם ודאי אס אמר לה קיים ליכי סתם פשיטא דכזב אינו יכול להפר דהא כתיב איש וקיימו דמיז שקיימו

הוא מקיים לעולם ודוקא דשמיך הוא דבעינן [יום שלם] אצל אס אמר בפירוש קיים ליכי שעה אחר שעברה השעה יכול להפר שלג היום הוא צרשמו לקיים ולהפר: ת"ש. דאס קיימו שעה אחר שוב אינו יכול להפר: הריני נזירה ושבע בעלה ואמר ואני. כלומר וגם אני נזיר: אינו יכול להפר. דכיון דאמר ואני גלי דעמיה דניחא ליה צמאי דנזרה והו קיום כאלו אמר לה יפה עשית דמן צמתינותו דהו קיום: ואבאי נימא ואני דאמר הוא דאמר על נפשיה דהו נזיר אבא הריני נזירה ושבע בעלה מ"מ לא הו קיום אלא לשעה אחת עד שתיפס מירוחו והו כאלו אמר קיים ליכי שעה אחת ומלא מני להפר תפסות דכיון דקיימו קיימו: ובשני כל דאמר ואני במ"ד קיים ליכי לעולם דבי. כיון דלא אמר צפי' שעה אחת כאלו אמר קיים ליכי סתם דהיינו לעולם: מתנ' מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל. ואין לה הפרה עד שמתנא: מת הבעל נתרוקנה רשות לאב. והאב אינו מופר בבגד. כדכתיב צנית אציה צנעוריה: גמ' מ"ב. לא נתרוקנה רשות להפר לן נמנמר בעל מאכ: דאמר קרא בגעוריה בית אביה. דמשמע בית אציה ולא בית בעלה: ומנא לן דנתרוקנה רשות לאב. דהוה מתקשר למימר כיון שילאה מרשותו שעה אחת שלא היה יכול להפר לבדו שוב לא תחזור לרשותו:

רש"י

אמר לה מופר ליכי למחר מהו. דהא קיימיה לנזריה היום דכיון דאמר מופר ליכי למחר אלמלא דצהאי יומא דשמע ציה הו נזר (ב) וקיימו קיימיה ותו לא מני מיפר לה: או **דלמא כיון דלאן אמר (ג)**. ומופר ליכי צהדי קיים ליכי מהיום דשמע לה קאמר דתיהו מופר:

(ד) **אס סמלא לומר כיון דקיימו היום.**

ולא חיילא הפרה עד למחר אלמלא דצהאי יומא דשמע ניחא ליה דלקיים וכמאן דאיתיה לקיום דמי דקיימו צידים ולא הו הפרה כלל: **אמר לה קיים ליכי שעה.** אחת מהו: או **דלמא הא לא אמר לה.** מופר ליכי לאחר שעה אחת: **אס סמלא לומר.** דתיהו קיום הואיל ולא אמר לה: **מיהו אמר לה.** מופר ליכי לאחר שעה מהו: **מי אמרין כיון.** דאמר לה קיים ליכי שעה אחת דקיימו לעולם ושזב אינו מיפר או דלמא כיון דכוליה יומא דשמע ציה נזרה צר הקמה והפרה הוא שאס לא קיימו צשחרית וקיימו צערצית הו מקייס וכן אס לא הפירו צשחרית והפירו צערצית הו מופר דכל היום כשר להפרת נזרים וכי דזר ואמר מופר ליכי ליהו מופר: **ושמע צנלא ואמר ואני.** כלומר ואני אהיה נמי כמותין כיון דאמר הכי אינו יכול להפר נזירות אשתו: **ואמאי נימא דהאי דאמר ואני אנפשיה הוא דאמר.** דליהו נזיר: **אצל הריני נזירה דילה.** דקאמרה איהי שעה אחת: **קיימיה.** בעל משום לאתפוקי צה דידיה: **אצל לאחר שעה.** דכזר חל נזירות עליה: **אי צעי למפריה.** אמאי אינו יכול להפר אלא כיון דקיימו משום לאתפוקי צה נזירות דידיה קיימו. והכא נמי צנזרים כיון דקיים שעה אחת מהכא ליכא למשמע מיניה (ה) טעמא דאינו יכול להפר דקסבר כל ואני

כמאן דאמר קיים ליכי לעולם [דמין] ותו לא מני מיפר אצל היכא דלא קיימו אלא שעה אחת וחזר והיפר לה צשעה אחרת מיבעיא לן: **מתנ' מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל.** דאין הבעל מיפר אלא צשותפות כדמפרש לעיל (דף סח:): **מת הבעל נתרוקנה רשות לאב.** כדמפרש בגמ': **צוה יפה כח האב מכה הבעל.** דנתרוקנה רשות לאב: **שבעל מופר צנצר.** כדאמרין צמסכת כמותות (דף עז.) הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות צתרומה וכל הנזדרת על דעת בעלה נזדרת שמאכילה הואיל והו חייב צמזונותיה כי נזדרת יכול להפר לה: **אז אינו מפר צנצר.** כדכתיב צנעוריה^(ז) ולא צנצרותה: **גמ' צנעוריה צים אציה.** כל זמן שהיא נערה שלא צגרה לא תלא מרשות אציה ואפילו היא ארוסה צמשמע הלכך כי מת האב לא

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

ר"ן

ע.

ואס סמלא לומר הא לא אמר לה. מהאי לישנא משמע דאילו אמר קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר פשיטא ליה דמהני וצתר הכי משמע דלא מהני דהדר בעי מופר ליכי למחר מהו וכו' או דלמא כיון דלא אמר קיים ליכי היום כי אמר לה מופר ליכי למחר מהיום קאמר אלמלא פשיטא ליה לרצה דאילו אמר לה קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר לא מהני וקיינן אהדידי אלא דרצה צכולהו גוויי מספקא ליה וכי קאמר אח"ל הא לא קאמר לה לישנא [קטעינ] נקט ואין הכי נמי דצעי למימר אח"ל הא לא אמר לה ולא עוד אלא דצפי' אמר לא מהני: **אס סמלא לומר כיון דקיימיה היום למחר כמאן דאיתיה דמי.** משום דכיון דאמר מופר ליכי למחר מכלל דאוקמיה היום וכיון דאוקמיה היום למחר כמאן דאיתיה דמי דמחר אינו זמן הפרה: **קיים ליכי שעה מהו.** דלא דמי שעה ואחר שעה ליום ומחר משום דהכא כוליה יומא צר הפרה הוא: **ואמר ואני אין יכול להפר.** דכיון דאמר ואני שהתפס צנזירותה גלי אדעמיה דניחא ליה וה"ל כאלו אוקמיה לנזירותה ומש"ה אינו יכול להפר. ואמאי נימא ואני דאמר הוא על נפשיה דהו נזיר כלומר דעמיה שיהא הוא נזיר ומשום הכי אתפס צנזירותה אצל נזירות דילה נהי דעל כרחיק שעה אחת קיימיה דאי לא היכי מתפס ציה לאחר שעה אי צעי ליפר אס איתא דכי אמר קיים ליכי שעה ומופר ליכי לאחר שעה מהני דודאי אי מהני לא שגא כי אמר הכי צצת אחת א"נ דאמר קיים ליכי שעה ולאחר מיכן אמר מופר ליכי אלא ודאי מש"ה אמר' דאינו יכול להפר משום דכיון דקיימו קיימו: ודחינן מהא לא תפשוט דהא"נ דלאחר שעה

תוספות

מכאן השלמת התוספות מכתב יד שנמצא לדפים ע' ע"א עד עפ ע"א

א' לה קיים ליכי שעה אחת מי אמר' כמאן דא' מופר לאחר שעה דבי. דהכי משמע לשות שעה אחת יהא מקיים אצל אחר שעה מופר: ואח"ל. דלא הו הפרה ממיוק לשונו: א' לה מא. פי' אי קיים ליכי שעה אחת מופר ליכי אחר שעה [מי אמרין] כיון דקיימו קיימו: כי א' לה מופר ליכי אחר שעה [מזנין]. ולא דמי [להא] דלעיל דלא מהני כשא' קיים היום משום למחר לא הו צר הפרה: ת"ש האשה שנזרה בניזר ב' אינו יכול להפר. ומסקי תלמודא פ' מי שא' הריני נזיר ושמע חזרו (נזיר א'): דבעל מזנו גיז ונדני הוא דליפר לה והוא לימסר וטעמא דלא מני מפר כיון דא' ואני כמ"ד קיים ליכי דמי, ולכן הכא נהי (דמאני) [דמזנין] דא' קיימי' דילמא דשעה אחת קאמר, כלומר יהי לנו לומר דה"ק קיים ליכי שעה אחת, וא"כ לאחר ששעה מני מפר: לא קסבר, כל ואני כמאן דא' קיים ליכי לעולם דמי: מתנ' מת האב ב' בזה יפה כח האב. דנתרוקנה רשות לאב ולא לבעל: שהבעל מפר בבגד. קס"ד צמני דארוסה שצגרה הבעל לחודיה יפר ולא האב: מ"ב. לא

מנאי מיפר אלא דקסבר דכיון דאמר ואני סתמא כמאן דאמר קיים ליכי לעולם דמי ולא אפשיטא ולחומר'א הלכך לא הו'א הפרה: **מתנ' מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל.** דאין הבעל יכול להפר: **שהבעל מיפר צנצר.** צגמ' מפרש: **גמ' מאי טעמא דאמר קרא צנעוריה צים אציה.** מאי טעמא לא נתרוקנה רשות לבעל כמו לאב. והיינו דאמר הכא מאי טעמא ולקמן צסמוך צגי מת הבעל נתרוקנה רשות לאב בעי מנלן: **צנעוריה צים אציה.** משמע אע"ג דליתיה לאב אכתי איתיה צית אציה: **ואס היו סהיה לאיש.** לעיל מיניה כתיב הפרה דאז וסמנין ליה ואס היו תהיה לאיש שתי הויות צמשמע:

מקיש

מקיש

נתרוקנה רשות לבעל אמאי לא גמרי' בעל מאכ דדרש' צסמוך דנתרוקנה רשות לאב מואס היו תהיה לאיש ולע"י מיני' כתי' הפרת אב וסמנין ליה ואס היו תהיה לאיש:

כאלו אמר לה יפה עשית דמן צמתינותו דהו קיום: ואבאי נימא ואני דאמר הוא דאמר על נפשיה דהו נזיר אבא הריני נזירה ושבע בעלה מ"מ לא הו קיום אלא לשעה אחת עד שתיפס מירוחו והו כאלו אמר קיים ליכי שעה אחת ומלא מני להפר תפסות דכיון דקיימו קיימו: ובשני כל דאמר ואני במ"ד קיים ליכי לעולם דבי. כיון דלא אמר צפי' שעה אחת כאלו אמר קיים ליכי סתם דהיינו לעולם: מתנ' מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל. ואין לה הפרה עד שמתנא: מת הבעל נתרוקנה רשות לאב. ומפר כל ימי נעוריה: שהבעל מופר בבגד. צנמלא מפרש: והאב אינו מופר בבגד. כדכתיב צנית אציה צנעוריה: גמ' מ"ב. לא נתרוקנה רשות להפר לן נמנמר בעל מאכ: דאמר קרא בגעוריה בית אביה. דמשמע בית אציה ולא בית בעלה: ומנא לן דנתרוקנה רשות לאב. דהוה מתקשר למימר כיון שילאה מרשותו שעה אחת שלא היה יכול להפר לבדו שוב לא תחזור לרשותו:

עין משפט

נר מצוה

עין משפט גד מצוה

כה א מיי פ"א מהל' נדרים הל' כו סגג לאזין רבנ' טושי"ע י"ד סימן נלד סעף ט:

ע:

ר"ן

מקיש הויה **ראשונה** ל**שניה**. כלומר שדין שניה כדין ראשונה מה קודמי ראשונה אז מיפר לחודיה אף קודמי שניה נמי לאחר מימת הבצל אז מיפר לחודיה: **אימא** ה"מ **בנדרים** שלא נראו לארום.

דומיא דקודמי הויה ראשונה שלא נראו לארום כלל אזל בנדרים שנראו לארום כלומר ששמע אותם קודם שמת לעולם אימא לך דלא מני מיפר: **ומהדינן** ליה **בנדרים** שלא נראו לארום **מבנעוריה** בית אביה נפקא. כיון דלא זכה צון ארום כלל והיקשא לנדרים שנראו לארום אינטרין דאז לחודיה מיפר מיהו דוקא צנלא נתארסה אזל נתארסה הא תניא לקמן (דף ע"ב. ע"ג.) בדהיא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה משום דלא דמי לקודמי הויה ראשונה: **הכי דמי** שהבצל מיפר בצגר: **מכדי** מיסה מוילאה מרשות אב. דכיון שמת פוקע זכויה ולא מני להורישו לבניו. ונפקא לן מדכתיב והתנחלתם אותם לבניכם^(א) ולא זכות בנותיכם לבניכם צפ' נערה שנתפתה בנותיכם לבניכם. **ובגרות מוילאה מרשות אב**. דכתיב^(ב) בנעוריה בית אביה ולא בוגרת: **אף בגרות עלה נטרקנה** האזן מקמי בגרות דהא כשקדשה נערה הות: **אלא שקדשה כשהיא בוגרת**. ובעית למימר דכיון שאין עליה רשות אז כל שהגיע זמן שנתנו

לו חכמים לארום וארוסה לפרנס את עצמן כיון דמכאן ואילן בעל חיוב בזמנותיה כדאי' צפ' א"ע"פ (טס יז.) יפר: **הא טיניא חדא זמנא**. בזהאי פירקא ותרתי למה לי. ומקמי דלסיק ליה לקושיא דייק צדן מתני' בתיירתא ומפרש לה למה לי שנים עשר חדש בשלשים סגי לה דרב הונא הכי ס"ל בצדק א"ע"פ (טס) שלא פסקו חכמים לבוגרת אלא שלשים יום ומכאן ואילן הבצל חייב בזמנותיה ונהי דרב הונא אימתבז התם מיהו התם נמי מסקינן דכל שעברו עליה י"ב חדש משבגרה אס נתקדשה לאחר מיכן אין לה אלא לי יום ולא משכחת לה שיהו לה י"ב חדש אלא בנתקדשה ביום שהתחילה ליבגר ומש"ה מקשה היכי פסקו ומני בוגרת ששהתה שנים עשר חדש דבוגרת אין לה זמן קצוב שאי אפשר לפחות ממנו אלא שלשים יום אזל לא משכחת לה כל שקדשה כשהיא בוגרת ששהתה זריכה י"ב חדש אלא כשנתקדשה ביום ראשון לבגרותה ומשום האי אנפא דחיקא לא הוה ליה למתני בבוגרת י"ב חדש. ומפירקין תני בוגרת וששהתה י"ב חדש כלומר בוגרת כדינה שזמנה בחסר ויתר כדכתיבנא והנערה ששהתה זמן הקצוב לה דהיינו שנים עשר חדש הואיל ובעלה חייב בזמנותיה יפר: **מכל מקום קשיא**. תרתי בוגרת למה לי: **איבעי**א **אימא**. בוגרת דהכא דוקא והאי דקתני לה התם משום דבעי אפלוגי ר"א ורבנן ומש"ה הדר ותנא לה לאשמועינן דלאו דברי הכל היא. וקשה בעיני ליטנא דגמרא דקאמר בוגרת דהכא דוקא דלדרכה משנה בתיירתא דוקא ולגופה אינטרין לאשמועינן דלא נסמוך אסתמא קמנא דהויא ליה סתם ואח"כ מחלוקת וי"ל די קאמר בוגרת דהכא דוקא לאו דוקא אלא לומר מתני' בתיירתא בתר קמייתא גריירא דלא אחזיל בה תנא לאשמועינן דינא דבוגרת אלא בזהאי אסתמא קמנא דלאו דברי הכל היא: **ואיציעי**א **אימא** בוגרת דהספ דוקא. אין תורת סתם עליה אלא איירי דנסיב רישא צו יפה כח האב מנח הבצל נקט נמי אליבא דחד תנא דבדבר אחר יפה כח הבצל מנח האב:

אלימא דקדשה כשהיא נערה ובגרה. וכיון דפקע כח האב מיפר הארום לבדו: **אלימא** דקדשה כשהיא בוגרת ואח"כ הנייע זמן. א"ע"פ שלא נכנסה לרשותו: **הא נבי תנינא**. דפלוגתא דר"א ורבנן היא ואתאי אינטרין למתנייה ברישא כיון דתני בתר הכי פלוגמיהו: **הא גופא קשיא**. מהדר לתרוצי מתניתין והדר מומיב מינה אמרת הבוגרת וששהתה י"ב חדש משמע ליה פי דמתניתין הכי הבוגרת הכי הבוגרת וקטנה ששהתה וכל אחת מהן שהתה י"ב חדש דע"כ י"ב חדש קאי נמי אבוגרת דאס לא כן לא פי' שיעור שהייתה ולחלתר לא מצינו למימר דלא גריעא מאלמנה דבעיא לי יום ופירטין בוגרת שנתקדשה למה לה י"ב חדש שנתקדשה ולא צעי לתרעה דתני לה רב הונא צדק אף על פי הבוגרת ששהתה לי יום וקטנה ששהתה י"ב חדש משום דרב הונא אימתבז התם הלכך מצעי ליה לפרש י"ב חדש בבוגרת קאי: ובשני תני בוגרת ששהתה י"ב חדש. ומתני' חדא קמיני ולא וששהתה י"ב חדש בבוגרת רב הונא ונמי דרישא דוקא ולא קמיני סופא אלא לאשמועינן פלוגתא דרבנן י"ב סופא דוקא ורישא אגב גררא נקבא:

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

רש"י

מקיש קודמי הויה **שניה**. כלומר (א) שמת ארום ראשון וראויה להתקדש לאחר: **לקודמי הויה ראשונה**. שלא נתארסה לעולם והיא יושבת נערה צבית אביה מה קודמי כו': **הני מילי**. דאז מיפר בקודמי הויה שניה בנדרים שלא נראו לארום ראשון (ב) אי לא שמע להו הבצל קודם שימות דהיינו דומיא דקודם הויה ראשונה: **אזל בנדרים** שנראו לארום. ששמע צדן קודם שימות ולא הספיק להפר אין האב מיפר עד שתמזור ותתארס שפירו הוא ולאחרון: **וא"א דבנדרים** שנראו לארום. לא מני מיפר לחודיה למה לי למיכתב ואס היו מהיה לאקושי הוויות להדדי: **מבנעוריה נפקא**. דמשמע כל כמה דיתבא צבית אביה מני מיפר לה אלא מדקא מקיש הוויות להדדי ש"מ דומיא דקודם הויה ראשונה קאמר דמני מיפר לחודיה (ג) בנדרים שלא נראו לארום דומיא דהויה ראשונה. פי' אחר אזל בנדרים שנראו לארום לא מני מיפר אי ליכא ארום אחרון הא לא מניית אמרת דלהכי אמי היקשא לרבות נדרים שלא נראו לארום דהא מקרא אחריתא שמעינן ליה מבנעוריה נפקא דאמר"י כל שצח נעוריה לאביה שהאב זכאי בהפרת נדריה והלכך כי אמא ואס היו מהיה לאיס לנדרים שנראו לארום הוא דלאתא: **הכי דמי**. דבעל מיפר בצגר: **אי נימא שקדשה כשהיא נערה ובגרה**. לאחר שנתארסה: **מכדי** מיסה **מוילאה**

שיכולה לקדש את עצמה א"ע"פ שהיא נערה: **ובגרות מוילאה מרשות אב**. דכיון שבגרה אין לאביה רשות בה לא לקדשה ולא למוכרה: **מה צמיסם** האז לא נטרקנה כו': **אלא כשקדשה כשהיא בוגרת**. וקמיני שאין האב מיפר אלא הבצל: **הא טיניא חדא זמנא**. צדן פירקין גופייה: **בוגרת ששהתה י"ב חדש**. משנתארסה ר' אליעזר אומר הואיל ובעלה חייב בזמנותיה יפר דכמאן שנכנסה ברשותו דמי. ואמרין עלה הא גופא קשיא אמרת הבוגרת ששהתה י"ב חדש והלא דין שלה לי יום דהכי תנן בצמכתא כתובות (דף יז.) גותינן לבתולה שנים עשר חדש לפרנס עצמה לקנות מלבושים ותכשיטין לזרין נישואין משתבצה הבצל להינשא ולא למנה ולבוגרת לי יום דבוגרת אית לה מלבושין ותכשיטין והכי נמי לאלמנא ואית להו רווחא טובא בשלשים יום וכוילן אס הגיע זמנן כו' אלמנא דבוגרת לא צעינן י"ב חדש: **טני בוגרת וכו'**. האי כי דיניה והאי כי דיניה יפר ומתני' דקתני שהבצל מיפר בצגר לאחר שלשים יום שתבצה לפרנס את עצמה הוא דקאמר: **מ"מ קשיא**. דתרי זימני למה לי למיתני דהבצל מיפר בצגר: **איציעי**א **אימא** צו דוקא. דהך רישא דמתני'^(א) קתני דהבצל מיפר דוקא קתני לה ובוגרת וששהתה גררא נקבא משום איפלוגי ר"א ורבנן: **ואיציעי**א **אימא** בוגרת. דקתני צסיפא צפלוגתא דר"א ורבנן הוי דוקא והא דקתני שהבצל מיפר לאו דוקא: **אלא איירי דנסיב רישא צוה יפה כח האב** (ב) אינטרין לה למיתני נסיב סופא צוה יפה כח הבצל: **מתני'**

מקיש קודמי הויה **שניה** לקודמי הויה ראשונה אז מיפר לחודיה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: **וא"א דבנדרים** שנראו לארום ראשון: **הכי דמי**. דבעל מיפר בצגר: **אי נימא שקדשה כשהיא נערה ובגרה**. לאחר שנתארסה: **מכדי** מיסה **מוילאה**

שיכולה לקדש את עצמה א"ע"פ שהיא נערה: **ובגרות מוילאה מרשות אב**. דכיון שבגרה אין לאביה רשות בה לא לקדשה ולא למוכרה: **מה צמיסם** האז לא נטרקנה כו': **אלא כשקדשה כשהיא בוגרת**. וקמיני שאין האב מיפר אלא הבצל: **הא טיניא חדא זמנא**. צדן פירקין גופייה: **בוגרת ששהתה י"ב חדש**. משנתארסה ר' אליעזר אומר הואיל ובעלה חייב בזמנותיה יפר דכמאן שנכנסה ברשותו דמי. ואמרין עלה הא גופא קשיא אמרת הבוגרת ששהתה י"ב חדש והלא דין שלה לי יום דהכי תנן בצמכתא כתובות (דף יז.) גותינן לבתולה שנים עשר חדש לפרנס עצמה לקנות מלבושים ותכשיטין לזרין נישואין משתבצה הבצל להינשא ולא למנה ולבוגרת לי יום דבוגרת אית לה מלבושין ותכשיטין והכי נמי לאלמנא ואית להו רווחא טובא בשלשים יום וכוילן אס הגיע זמנן כו' אלמנא דבוגרת לא צעינן י"ב חדש: **טני בוגרת וכו'**. האי כי דיניה והאי כי דיניה יפר ומתני' דקתני שהבצל מיפר בצגר לאחר שלשים יום שתבצה לפרנס את עצמה הוא דקאמר: **מ"מ קשיא**. דתרי זימני למה לי למיתני דהבצל מיפר בצגר: **איציעי**א **אימא** צו דוקא. דהך רישא דמתני'^(א) קתני דהבצל מיפר דוקא קתני לה ובוגרת וששהתה גררא נקבא משום איפלוגי ר"א ורבנן: **ואיציעי**א **אימא** בוגרת. דקתני צסיפא צפלוגתא דר"א ורבנן הוי דוקא והא דקתני שהבצל מיפר לאו דוקא: **אלא איירי דנסיב רישא צוה יפה כח האב** (ב) אינטרין לה למיתני נסיב סופא צוה יפה כח הבצל: **מתני'**

מקיש קודמי הויה **שניה** לקודמי הויה ראשונה אז מיפר לחודיה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: **וא"א דבנדרים** שנראו לארום ראשון: **הכי דמי**. דבעל מיפר בצגר: **אי נימא שקדשה כשהיא נערה ובגרה**. לאחר שנתארסה: **מכדי** מיסה **מוילאה**

מסורת הש"ס

(א) לקמן עג: כתובות זז. (ב) ע"י מוספות כתובות זז: ד"ה מיתבאל, א ויקרא [כה], ז [בבבבזר לן,

הגהות הב"ח

(א) גב' ואימא הי"מ: (ב) שם מיתה מוילאה מרשות אב ובגרות מוילאה: (ג) רש"י ד"ה מקיש וכו' כלומר כשמת ארום הראשון: (ד) ד"ה הני מילי וכו' ראשון שלא שמע כ"ל ומיפת אי ש"מ ד"ה מוילאה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: (ה) ד"ה מבנעוריה וכו' מיפר לחודיה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: (ו) ד"ה אחר אזל בנדרים שנראו לארום דומיא דהויה ראשונה קאמר דמני מיפר לחודיה (א) בנדרים שלא נראו לארום דומיא דהויה ראשונה. פי' אחר אזל בנדרים שנראו לארום לא מני מיפר אי ליכא ארום אחרון הא לא מניית אמרת דלהכי אמי היקשא לרבות נדרים שלא נראו לארום דהא מקרא אחריתא שמעינן ליה מבנעוריה נפקא דאמר"י כל שצח נעוריה לאביה שהאב זכאי בהפרת נדריה והלכך כי אמא ואס היו מהיה לאיס לנדרים שנראו לארום הוא דלאתא: **הכי דמי**. דבעל מיפר בצגר: **אי נימא שקדשה כשהיא נערה ובגרה**. לאחר שנתארסה: **מכדי** מיסה **מוילאה**

מוסף רש"י

שלא נראו לארום. שנדרה תחת הארום ולא שמע זמנא שמפר האב לחודיה אבל נדרים שנראו. שנדרה תחת הארום והפר זמנא ואחר כך שמע האב. מו לא מני מיפר אז לחודיה עד שמתארס ואביה ובעלה מפירין נדריה (ראמ"ה בשח"ו.) מבנעוריה בית אביה נפקא. דכל זמן שהיא בנעוריה שייכא תת אביה, ומה לי לאקושי ההויות להדדי, אלא ש"מ דאפילו נראו לארום אז מיפר לחודיה (שח"ו.)

פירוש הרא"ש

מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה. אז מיפר לחודיה דכתיב ויקדשה את אביה וכו' ומה לי לאקושי ההויות שניה. אחר מימת הארום בנדרים שלא נראו לארום. שלא שמע הארום ולא נראו להפרי: מבנעוריה בית אביה נפקא. דמשמע כל ימי נעוריה היא בגרות אביה כל זמן שאין רשות אחר שולט עליה וכלל הפחות בנדרים שלא נראו לארום וכו' אינטרין ואס היו מהיה אף לנדרים שנראו לארום: היכי דמי. שהבצל מיפר בצגר דמשמע ליה דאיירי קודם שמתנן לרשותו: **אלימא** דקדשה כשהיא נערה ובגרה. וכיון דפקע כח האב מיפר הארום לבדו: **אלימא** דקדשה כשהיא בוגרת ואח"כ הנייע זמן. א"ע"פ שלא נכנסה לרשותו: **הא נבי תנינא**. דפלוגתא דר"א ורבנן היא ואתאי אינטרין למתנייה ברישא כיון דתני בתר הכי פלוגמיהו: **הא גופא קשיא**. מהדר לתרוצי מתניתין והדר מומיב מינה אמרת הבוגרת וששהתה י"ב חדש משמע ליה פי דמתניתין הכי הבוגרת הכי הבוגרת וקטנה ששהתה וכל אחת מהן שהתה י"ב חדש דע"כ י"ב חדש קאי נמי אבוגרת דאס לא כן לא פי' שיעור שהייתה ולחלתר לא מצינו למימר דלא גריעא מאלמנה דבעיא לי יום ופירטין בוגרת שנתקדשה למה לה י"ב חדש שנתקדשה ולא צעי לתרעה דתני לה רב הונא צדק אף על פי הבוגרת ששהתה לי יום וקטנה ששהתה י"ב חדש משום דרב הונא אימתבז התם הלכך מצעי ליה לפרש י"ב חדש בבוגרת קאי: ובשני תני בוגרת ששהתה י"ב חדש. ומתני' חדא קמיני ולא וששהתה י"ב חדש בבוגרת רב הונא ונמי דרישא דוקא ולא קמיני סופא אלא לאשמועינן פלוגתא דרבנן י"ב סופא דוקא ורישא אגב גררא נקבא:

^[1] מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אז מיפר לחודיה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: וא"א דבנדרים שנראו לארום ראשון: הכי דמי

^[2] מקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אז מיפר לחודיה אפיילו בנדרים שנראו לארום ראשון: וא"א דבנדרים שנראו לארום ראשון: הכי דמי